

ЗМІСТ

5

ВІД АВТОРА

6

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ КНИГОЮ

8

ПЕРЕМОГА НАД СТРАХОМ
ЧИСТОГО АРКУША

12

ІСТОРІЯ ПРО ТЕБЕ

16

ПРОВЕДІТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

20

СЮЖЕТОТВОРЕННЯ І ПЛАНУВАННЯ

26

ЯК ОЖИВИТИ ПЕРСОНАЖІВ

32

СТВОРІТЬ ВЛАСНИЙ СВІТ

38

ОБЕРІТЬ ОПОВІДАЧА

44

ПОШУК СВОГО ГОЛОСУ

50

ЯК ВПЛЕСТИ В ІСТОРІЮ ОПИС

56

ДІЇ ТА НАСЛІДКИ

62

СЦЕНИ ТА ПЕРЕХОДИ

68

ПИШЕМО ДИНАМІЧНИЙ ДІАЛОГ

74

ЯК СТВОРИТИ ЗАХОПЛИВИЙ ПОЧАТОК

80

КОНФЛІКТ І УСКЛАДНЕННЯ

86

УПЕРЕД ДО КУЛЬМІНАЦІЇ

92

ІДЕАЛЬНИЙ ФІНАЛ

104

ПРАВКА ТА РЕДАГУВАННЯ

108

ЯК ОБРАТИ НАЗВУ

112

ЯК ЗДОЛАТИ ТВОРЧУ КРИЗУ

116

ЯК ПОКАЗАТИ КНИГУ СВІТОВ

122

БУТИ АВТОРОМ

128

ЯК НАПИСАТИ СЕРІЮ

132

ЯК НАПИСАТИ П'ЄСУ

136

ЯК ПИСАТИ TV СЦЕНАРІЇ

140

ЯК НАПИСАТИ
СЦЕНАРІЙ ДЛЯ КІНО

144

ЯК ПИСАТИ ДЛЯ РАДІО

148

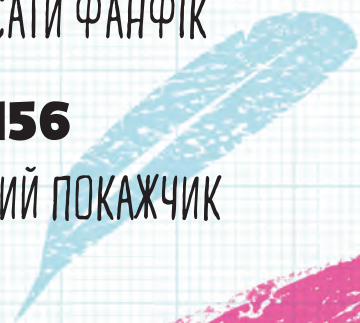
ЯК ПИСАТИ ДЛЯ ВІДЕОІГОР

152

ЯК НАПИСАТИ ФАНФІК

156

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК

ВІД АВТОРА

Ви шукаєте натхнення, щоб розпочати письменницьку кар'єру, або хочете дізнатися, як розповісти свою історію світові? На сторінках цієї книги ви знайдете відповіді на свої запитання.

Ми розкажемо про всі етапи написання історії: як закласти зачин, що не відпустить читача, як створювати світи, у які віритимуть, як латати дірки в сюжеті, як редагувати рукопис. Ця книжка допоможе зрозуміти, як влаштовано сюжет, і забезпечить усім необхідним для написання власної історії.

У книзі відкриваються таємниці письменницького життя: від пошуків агента до читання своїх творів на публіці. Ви дістанете поради й підказки від справжніх письменників: як знайти свого читача онлайн і в реальному житті.

Світ складається з історій. Незалежно від того, що ви збираєтеся створити: роман, фанфікшн, сценарій, п'єсу, телесеріал, радіоспектакль чи відеогру, — ця книга допоможе вам здобути письменницьку впевненість і розвинути творчі здібності.

Кожен письменник — читач, і я сподіваюся, що моя книга надихне вас писати свої твори й ділитися ними зі світом.

Крістофер Едж

*Christopher
Edge*

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ КНИГОЮ

Ця книга проведе вас крізь різні етапи творення історії: від пошуку натхнення й побудови сюжету до написання та редагування рукопису.

Якщо ви лише починаєте писати, то можете прочитати посібник від початку до кінця, та якщо ви прагнете покращити вже написаний твір чи дізнатися, як його видати, то можете просто перегорнути до потрібного розділу і знайти там необхідні рекомендації.

СПИСКИ СЛІВ ТА ПЕРЕЛІКИ ЗАПИТАНЬ

Списки слів і переліки запитань допоможуть написати справді видатний художній твір. З їхньою допомогою ви глибше сягнете в різні шари історії, покращите свій стиль, спрямуєте історію, поставивши правильні запитання; сплануєте й обміркуюте кожен етап написання і, нарешті, створите свої словникові набори, які можете записувати на берегах рукопису.

ЕЛЕКТРИКА
ДОШ ШКОЛА
ВЕЧІРКА
КІНОЗІРКА
ПРОТЕСТ
ЛІТО
ЛАВА
БРЕЙН
ТВАРИНКА
ЖИВОП.
ВОКАЛ
СКРИПКА
ПЕЛЮСТКА
ЗНИЖКОВІННЯ
МОБІЛЬНІСТЬ
ЗУЙНА
КРОВ
ПОТЯГ
ФРУСТРАЦІ
АВАРІЯ
БЕЗДОГАННІ
СЮВАНКА
ДЗЕРКАЛО
СТРАХ
ПЛАЧ
ВЕЛОСИПЕДИ
ТАНЦІ
МІКІК
ІГРАЛКА
ФОТО

Чого хоче персонаж?

Яка у нього мотивація?

Хто підтримує вашого персонажа?

Хто йому заважає?

З якими перепонами стикається персонаж?

Як він намагатиметься здолати перепони?

Яким буде результат його дій?

Як він на це відреагує?

ПОРАДИ АВТОРІВ

Дослухайтеся до підказок, порад і дружніх підбадьорливих рекомендацій від авторів, чії книги продаються великими накладками й дістають нагороди.

МАРК ГЕДДОН КАЖЕ:

Мені хотілося, щоб читач почувався так, ніби катається на американських гірках. Щоб ключовий момент відповідав найвищій точці атракціону, звідки під дією сили тяжіння ви тчите на шаленій швидкості до фінішу.

Марк Геддон, автор книги «Дивний випадок із собакою вночі».

БЕРІТЬ ПРИКЛАД

Прочитайте уривки хорошої прози та використайте застосовані в ній прийоми у власному творі.

Я пишу це, сидячи у мийці на кухні. Точніше, у мийці лише мої ноги, а решта – на мокрому столі, на який я поклала собачу підстилку й рукавичку для заварника.

«Я захоплюю вежу», Доді Сміт

Я саме думаю: «Де ж це Меггі?», коли вона стукає у двері моєї кімнати.

– Що поробляєш, здорованю? – гукає вона.

Я швидко закриваю ненадісланого листа й вимикаю комп'ютер.

– Нічого особливого.

Вона заходить, наближається до мене.

«Переломний момент», Тім Боулер

Мене звать Гаріет Меннерз, і я геній. Я знаю це, бо пошукала в інтернеті перелік симптомів, і здається, більшість із них збігається.

«Весь цей блиск», Голлі Смейл

ОБЕРЕЖНО, СПОЙЛЕР!

Помітили цей значок? Читайте уривок тільки в тому разі, якщо знаєте, чим закінчується книга!

ПЕРЕМОГА НАД СТРАХОМ ЧИСТОГО АРКУША

Отже, ви хочете написати історію, але не знаєте з чого почати? У вашій голові купчаться сотні ідей, але ви їм гадки не маєте, як витягти їх звідти й викласти на папері? Чи, можливо, вам хочеться написати книгу, але ви не уявляєте, про що саме розповісти? Спробуйте застосувати перелічені нижче прийоми.

КНИГА — ЦЕ ВСЕ, ЩО ПОТРІБНО

Пошукайте іскру натхнення в книгах, які вам подобаються.

Навіть видатні письменники запозичують ідеї, перетворюючи їх на власні історії.

Френк Коттрелл Бойс узяв ідею книги «Мільйони» — про двох братів, які знайшли мішок грошей — з «Розповіді продавця індульгенцій» Чосера, у якій купка друзів знаходить скарб.

МІШЕЛЬ РОБЕРТС КАЖЕ:

Я ставила собі запитання, відповіді на які не знала, тож писання нової історії чи роману перетворювалося на подорож у невідоме.

Мішель Робертс, авторка поезії та прози

За основу книги **Мелорі Блекмен** «У погоні за зірками» узято п'єсу Шекспіра «Отелло», але в історії **Мелорі Отелло** — дівчина, і все відбувається в космосі!

Подумайте, як ви можете змінити чужі ідеї, перетворивши їх на свої.

БУДЬТЕ НАПОГОТОВІ

Натхнення може навідатися до вас будь-якої миті. Переконайтеся, що маєте під рукою все необхідне, щоб занотувати ідею.

Це може бути записник чи додаток у телефоні.

Можете записати ідеї на диктофон або сфотографувати те, що вас надихнуло.

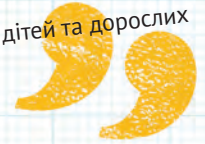
Не чекайте, а записуйте ідеї відразу — вони можуть випаруватися, поки ви дійдете додому.

НІЛ ГЕЙМАН КАЖЕ:

Ідеї виникають, коли замислюєшся й фантазуєш. Ідеї виникають, коли тобі нудно. Ідеї постійно виникають. Єдина різниця між письменниками й рештою людей полягає в тому, що письменники помічають, коли це стається.

Ніл Гейман, знаний автор прози для дітей та дорослих

КОЛЕКЦІОНУЙТЕ ІДЕЇ

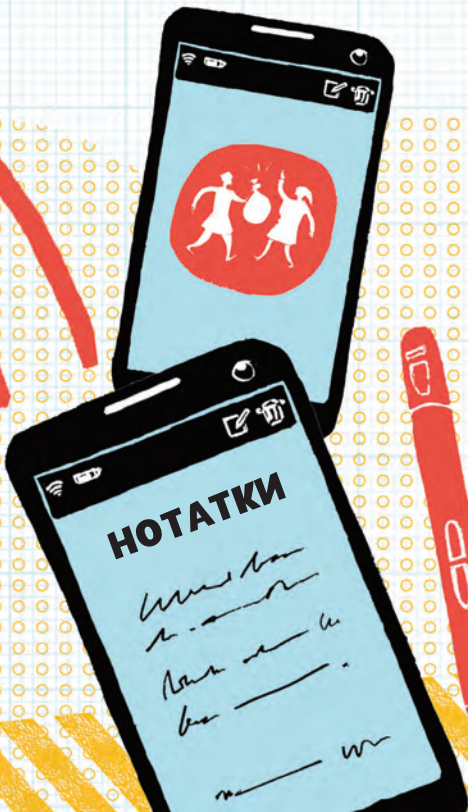
Речі, які вам трапляються, можуть стати початком історії. Від зібганої записки на підлозі в класі до шматка деревини, який викинуло хвилями на берег. Перетворюйте все це на натхнення для різних історій. Запитайте себе, наприклад, про таке:

Як цю річ могли використовувати?

Як це сюди потрапило?

Можливо, хтось шукає цю річ? Хто?

Подумайте про жанри прози, які вам подобаються, наприклад, роман-горор чи романтична повість. Поміркуйте, яку роль певний предмет може зіграти в тій чи іншій історії. Приміром, валентинка від таємного прихильника може стати початком прекрасної історії кохання або ж відкривати заплутаний жахастик.

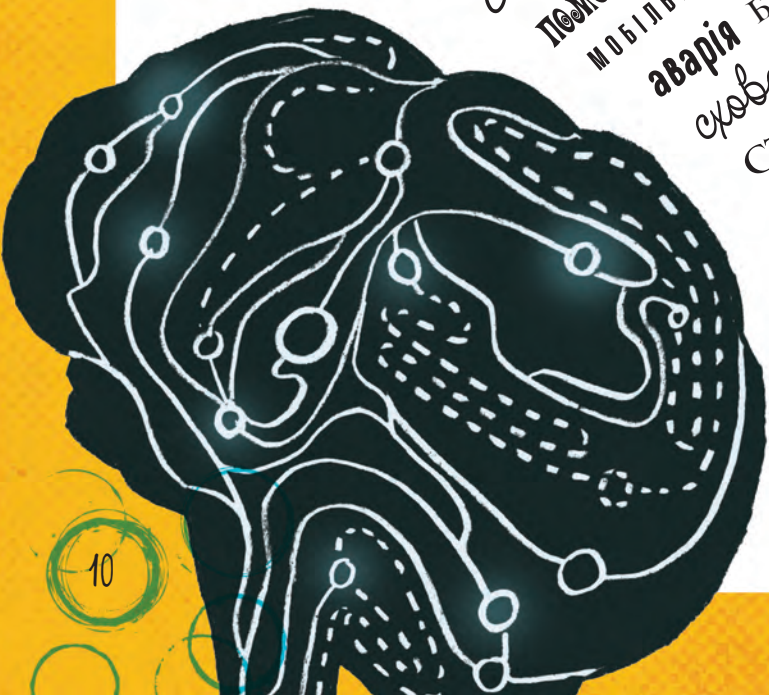
ВИВІЛЬНІТЬ СВДОМІСТЬ

Використовуйте «вільне письмо», аби просто випустити свої ідеї. Це коли ви пишете певний час на певну тему. Не переймайтеся орфографією, пунктуацією чи граматиною – «вільне письмо» покликане розбудити вашу креативність.

З наведеного нижче асоціативного ряду оберіть тему, на яку писатимете кілька хвилин. Занотуйте кожну думку, згадку – все-все, що пов'язано для вас з обраною темою, хай якими уривчастими видаються думки. Можливо, перечитавши написане, ви знайдете слово чи фразу, які допоможуть народитися новій історії.

ЕЛЕКТРИКА
ДОЩ школа
ВЕЧІРКА літа
КІНОзірка лава
ПРОТЕСТ тваринка
ГЛОБЧУС брешня
вокал президент
скрінка живопис
ПОМІТА знімаючий
МОБІЛЬНІСТЬ зма
аварія кров
схованка ПОТЯГ
СТРАХ ФРУСТРАЦІЯ
БЕЗДОГАННІСТЬ кістки
вірус лотерея
дзеркало лікарня
ОЧІ океан
вогонь
пластикова пляшка
хустинка місто
супутник
лицемір
ПРАВДА
іграшка дорожній рух
ФОТОГРАФІЯ
ЗАБУТТЯ

НАВОДЬТЕ МОСТИ

Історії не народжуються в одну мить. Автори створюють сюжети, об'єднуючи декілька ідей, персонажів, місць, перетворюючи цю сукупність на історію.

Якщо ви зберігаєте в нотатках кожен крихту натхнення, перероблення записів може допомогти вам знайти зв'язки, про які ви спершу не подумали.

Не бійтеся змінювати початкову ідею, коли історія починає викристалізуватися.

ПЕРЕТВОРІТЬ ПИСАННЯ НА ЗВИЧКУ

Кожна ідея для твору — це просто зернятко. Регулярне письмо допоможе виростити його в пишну історію. Якщо ви писатимете по одній сторінці на день, то за кілька місяців виявиться, що сторінок уже вистачає на цілу книгу!

Знайдіть місце для писання будь-де: від власної кухні до бібліотеки.

Дж. К. Ролінг почала писати «Гаррі Поттера» в кав'ярні.

Інші відомі письменники писали в потягах і літаках.

Те, де ви пишете, не так важливо, як той факт, що ви все ж таки пишете.

Не дуріть себе думками про те, що писати слід завжди в одному й тому самому місці. Натхнення охоплює письменників у надзвичайно дивних місцях.

Я пишу це, сидячи у мийці на кухні. Тобто, у мийці лише мої ноги, а решта — на мокрому столі, на який я поклала собачу підстилку й рукавичку для заварника. Не скажу, що мені тут аж так вельми зручно, до того ж відчувається гнітючий запах карболового мила, але це єдиний клаптик кухні, де ще лишилося денне світло. А ще я зрозуміла, що мене надихає сидіння там, де я ще ніколи не сиділа. Наприклад, свого найкращого вірша я написала на даху курника.

«Я захоплюю вежу», Доді Сміт

ІСТОРІЯ ПРО ТЕБЕ

ЦЕ ВСЕ ПРО ВАС

Кожна історія про когось, то чому б самому не стати головним героєм? І звісно, ніхто не напише про вас краще за вас самих!

І тут ідеться не про написання автобіографії, а про те, що ви можете брати натхнення для своєї прози з того, що відбувалося у вашому житті.

ЗГАДКИ ТА РОЗДУМИ

Який ваш найперший спогад? Про що він? Детально занотуйте все, що пам'ятаєте.

Що ви бачите?

Що ви чуєте? Чи можете пригадати запах чи смак?

Подумайте про те, які емоції викликає цей спогад.

Уміння збирати всі ці деталі під час писання допоможе створювати реалістичні сцени — так життєвий досвід перетворюється на натхнення.

ЛЮДИ ТА ПОРТРЕТИ

Часом реальні люди можуть просочуватися в історії, які ми хочемо розповісти.

Це не означає, що слід перетворювати друзів і родичів на персонажів, але герой, списаний з живої людини, може стати виразнішим для читача.

Подумайте про людину, яку добре знаєте. Занотуйте цікаві деталі: який вона має вигляд, у що вбирається, як поводить, як говорить. Чи можете ви подарувати всі ці характеристики котромусь із персонажів вашого твору?

Можливо, ця людина завжди торкається носа, перш ніж збрехати, чи носить сонцезахисні окуляри навіть у хмарний день?

Будьте пильними, використовуйте одну-дві деталі та створіть власного оригінального персонажа. Не списуйте його під копірку зі знайомої людини.

Зазирніть у дзеркало — це теж може допомогти описати зовнішні риси та внутрішні якості персонажа.

Занотуйте всі свої найгірші та найкращі риси, а також те, як вони проявляються.

Можете використати це для створення персонажа?

КРІСТОФЕР ЕДЖ КАЖЕ:

Гадаю, у кожному з моїх персонажів є трохи від мене.

Крістофер Едж, автор «Численних світів Елбі Брайт» і цієї книги

